

Maturitní témata - Kulturní dějiny

platná od MZ 2027 pro obory: Hudebně dramatické umění 82-47-M/01, Hudba 82-44-M/01, Zpěv 82-45-M/01

1. Pravěké umění

Paleolit, neolit, doba bronzová a železná; jeskynní malířství; plastika; megalitická architektura; keramika, materiály, funkce a charakteristické znaky.

2. Umění starověké Mezopotámie

Kulturní a náboženský rámec; městská, chrámová a palácová architektura; zikkurat; sochařství a reliéf; zobrazovací principy a funkce umění.

3. Umění starověkého Egypta

Periodizace; náboženské a pohřební souvislosti; hrobová a chrámová architektura; sochařství; malířství a reliéf.

4. Umění starověké Číny a Indie

Kulturní a náboženská východiska; čínská architektura, malířství a sochařství; indická chrámová a skalní architektura; indické sochařství a malířství; symbolika a výtvarné principy.

5. Počátky řeckého umění – egejské kultury a archaické období

Krétská a mykénská kultura; palácová a pevnostní architektura; nástěnné malířství; počátky řecké chrámové architektury; archaické sochařství.

6. Řecké umění klasického a helénistického období

Periodizace; řecké stavební řády; chrámová a veřejná architektura; vývoj sochařství; malířství a vázové malířství; proměna umění v helénismu.

7. Římská architektura a její etruské a řecké základy

Etruské a řecké vlivy; římské konstrukční inovace; chrámová a veřejná architektura; obytné stavby; stavby pro zábavu; urbanismus a technické stavby.

8. Římské malířství a sochařství

Etruská a řecká východiska; portrétní a monumentální sochařství; historický reliéf; nástěnné malířství; veřejná a soukromá funkce umění.

9. Umění raného středověku

Raně křesťanské umění; raně křesťanská architektura, malířství a sochařství; byzantské umění; vztah obrazu a křesťanské víry; kultura Velké Moravy; nejstarší umělecké památky na našem území.

10. Islámské umění

Kulturní a náboženská východiska; mešitní a palácová architektura; charakteristické stavební prvky; ornamentika; kaligrafie; přístup k figurálnímu zobrazování.

11. Románské umění

Časové a kulturní vymezení; sakrální a světská architektura; stavební znaky; nástěnné a knižní malířství; sochařská výzdoba; románské umění v českých zemích.

12. Gotická architektura

Vznik a vývoj gotiky; konstrukční a výtvarné znaky; katedrální architektura; klášterní, městská a světská architektura; evropské regionální podoby; česká gotická architektura.

13. Gotické malířství a sochařství

Duchovní souvislosti; deskové, nástěnné a knižní malířství; zobrazování prostoru a lidské postavy; monumentální a komorní sochařství; vývojové fáze; česká gotická malba a plastika.

14. Renesanční architektura

Vznik renesance a návrat k antickým principům; proporce a harmonie; palácová, církevní a veřejná architektura; vývoj v Itálii; šíření po Evropě; renesanční architektura v českých zemích.

15. Renesanční malířství

Vznik a vývoj renesančního malířství v Itálii; perspektiva a práce s prostorem; studium přírody a lidského těla; raná a vrcholná renesance a benátské malířství; šíření renesančních podnětů do německých zemí a Nizozemí; renesanční malířství v českých zemích.

16. Renesanční sochařství

Inspirace antickým uměním; pojetí lidské postavy; studium anatomie, pohybu a výrazu; volná a architektonická plastika; reliéf; vztah sochařského díla k prostoru.

17. Manýrismus

Vznik a časové vymezení; vztah k vrcholné renesanci; manýristická architektura; deformace proporcí, prostoru a barevnosti v malířství; sochařství; manýrismus v Evropě a českých zemích.

18. Barokní architektura

Vznik a charakteristika baroka; práce s prostorem, světlem a pohybem; církevní, palácová a zahradní architektura; evropské podoby baroka; barokní architektura v českých zemích.

19. Barokní malířství

Práce se světlem, barvou, pohybem a emocemi; náboženská, mytologická a reprezentativní malba; portrét, krajina a žánrové malířství; evropské oblasti; barokní malířství v českých zemích.

20. Barokní sochařství

Pohyb, dramatičnost a emocionalita; kompozice a prostor; propojení sochařství s architekturou; monumentální, zahradní a náboženská plastika; evropské tendence; české barokní sochařství.

21. Rokoko

Vznik a časové vymezení; vztah k pozdnímu baroku; architektura a interiér; rokokové malířství; sochařství; lehkost, dekorativnost, intimita a proměna námětů.

22. Klasicismus

Myšlenková a estetická východiska; návrat k antickým principům; architektura; malířství; sochařství; klasicismus v českých zemích a projevy biedermeieru ve výtvarném umění.

23. Umění první poloviny 19. století – romantismus a historismus

Romantický výtvarný názor; cit, fantazie, příroda a historie jako inspirační zdroje; romantické malířství a sochařství; historizující architektura; evropské podoby; romantismus v českých zemích.

24. Umění druhé poloviny 19. století – realismus a generace Národního divadla

Vznik a charakteristika realismu; proměna námětů a zobrazování skutečnosti; realistické malířství a sochařství; proměny evropské architektury; realismus v českých zemích; architektura, malířství a sochařství generace Národního divadla.

25. Impresionismus

Vznik a časové vymezení; proměna vztahu ke skutečnosti a přírodě; malba v plenéru; práce se světlem, barvou, atmosférou a okamžitým dojmem; charakteristická malířská technika a kompozice; impresionismus v Evropě a českých zemích; vliv na další vývoj umění.

MgA. Pavel Maňásek

Digitálně podepsal MgA. Pavel Maňásek
Datum: 2026.09.30 14:44:30 +02'00'

MgA. Pavel Maňásek
ředitel